

Obs Noord

Pestprotocol 2012

INHOUD

1	Pesten: de definitie.....	3
2	Voorwaarden bij de aanpak van pestgedrag.....	4
3	Onze visie.....	5
4	Onze aanpak.....	5
5	Stelregels.....	6
6	Stappenplan bij de aanpak.....	7
7	Begeleiding.....	9
7.1	Begeleiding van de gepeste leerling:.....	9
7.2	Begeleiding van de pester:.....	10
8	Adviezen aan ouders:.....	11
8.1	Ouders van gepeste kinderen:.....	11
8.2	Ouders van pesters:.....	11

De definitie van Olweus (2003) is één van de meest gebruikte definities.

Hierbij een vrije vertaling: Pesten is een vorm van herhalende, proactieve agressie waarbij één of meerdere personen de intentie hebben één of meerdere andere personen schade toe te brengen. In deze negatieve situatie kan de schade direct worden aangebracht, door fysiek contact of schelden, maar ook indirect, zoals roddelen en het opzettelijk uitsluiten van het slachtoffer. Er is bij pesten sprake van een uit balans zijnde verhouding in kracht tussen de dader en het slachtoffer.

De dader is machtiger dan het slachtoffer en de peestsituatie wordt niet door het slachtoffer uitgelokt. Het is de intentie van de dader om angst te veroorzaken of schade toe te brengen en het is voor het gepeste kind heel lastig zich te verdedigen.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ *altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen*
- ❖ *zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot*
- ❖ *een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven*
- ❖ *briefjes doorgeven*
- ❖ *beledigen*
- ❖ *opmerkingen maken over kleding*
- ❖ *isoleren*
- ❖ *buiten school opwachten, slaan of schoppen*
- ❖ *op weg naar huis achterna rijden*
- ❖ *naar het huis van het slachtoffer gaan*
- ❖ *bezittingen afpakken*
- ❖ *schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer*

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons.

Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders).

Allen zijn verantwoordelijk voor een goede aanpak/oplossing.

De school probeert pestproblemen te voorkomen.

Het onderwerp pesten wordt met de kinderen bespreekbaar gemaakt.

Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld.

3 ONZE VISIE

Om zich goed te kunnen ontwikkelen vinden wij, dat kinderen zich veilig en geborgen moeten voelen. We hechten dan ook veel waarde aan een prettige sfeer binnen onze school en aan goede omgangsvormen. Onze leerlingen willen we structuur en duidelijkheid meegeven.

Dit pestprotocol heeft als doel:

Regels en afspraken zichtbaar te maken, zodat kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar hierop kunnen aanspreken.

4 ONZE AANPAK

Onze school werkt preventief door gebruik te maken van de volgende vuistregels. Deze zes vuistregels zijn als volgt:

1. Handen thuis
2. Pas op je woorden
3. Iedereen hoort erbij
4. Wees zuinig en netjes
5. Laat weten waar je bent
6. Geen risicospelletjes

Wij vinden dat de kinderen zich aan deze regels dienen te houden, ze geven het kind houvast en zekerheid.

Onze school werkt met het programma: 'Beter omgaan met jezelf en de ander' (BOJA) Dit programma biedt de leerkracht de mogelijkheid om sociaal-emotionele vorming in het lesprogramma op te nemen. Op deze wijze werkt men preventief i.p.v. probleemgericht.

Wij vinden het ook belangrijk dat onze leerlingen:

- een positief zelfbeeld ontwikkelen
- goed met anderen leren omgaan
- hun sociale vaardigheden moeten ontwikkelen

Als de preventieve aanpak niet voldoende blijkt te zijn dan treedt het stappenplan (zie hoofdstuk 6) in werking:

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf groep 1 brengen we kinderen dit al bij:

- ❖ je mag niet klikken, maar.....Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) het probleem aan de meester of juf voor leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

STAP 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt en neemt contact op met de ouders. Ouders op de hoogte stellen dat de eerste vier stappen niet het gewenste effect hebben gehad. Leerkracht(en), leerlingen en ouders proberen in goed overleg **samen** te werken aan een bevredigende oplossing. Vanaf deze stap worden alle acties vastgelegd in het leerlingdossier van ParnasSys.

STAP 5:

Oeps-formulier gaan invullen

- Onderbouw (groep 1-3): een oeps-gesprek; leerkracht vult het oeps-formulier in
- Midden- en bovenbouw (groep 4-8): leerling vult het oeps-formulier in

Andere opties bij het oeps-formulier:

- Een of meerdere pauzes binnen blijven
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

De school heeft alle activiteiten vastgelegd in het leerlingdossier (Parnassys) en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

STAP 6:

Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld.

STAP 7:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Bij verwijdering wordt een passende school gezocht door het bestuur van de Stichting OPONOA.

7.1 BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'.
Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de ‘stop-eerst-nadenken-houding’ of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

* Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

8 ADVIEZEN AAN OUDERS:

8.1 OUDERS VAN GEPESTE KINDEREN:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat buiten school (of in de vrije tijd), probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- d. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

8.2 OUDERS VAN PESTERS:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b. Neem het probleem van uw kind serieus
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Leerkrachten en ouders uit de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL

